

Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia

Treball de Fi de Grau Resum executiu

Títol: Culte al cos i emocions. Una anàlisi comparativa entre la cura personal dels d'habitus distingits (propi de les classes dominants) respecte de l'habitus de la necessitat (propi de les classes populars).

Autora: Carla Nieto Mata
Tutor: Josep Verdaguer Lozano

Data: 03/06/2020
Grau en: Sociologia

El gimnàs és un submón interessant d'observar sociològicament en l'actualitat. Tant és així, que s'ha realitzat un treball de recerca d'anàlisi comparativa entre la cura personal dels d'habitus distingit (propi de les classes dominants) respecte de l'habitus de la necessitat (propi de les classes populars), on s'han tingut en compte les emocions que envolten la cura del cos activa al gimnàs.

En la corrent teòrica d'aquest han estat fonamentals conceptes com; El cos com a representació social, l'habitus, el gust de necessitat i llibertat de Bourdieu. La distinció de Simmel. La societat de consum de Baudrillard. Les tècniques corporals de Mauss. L'"aisance" i "gêne" de Bourdieu que porten a les emocions en termes de Hochschild i Solomon.

Els objectius i les hipòtesis d'aquesta recerca es recullen en la següent pregunta d'investigació.

"Com s'articulen les diferències entre els individus que van al gimnàs d'habitus distingit respecte dels d'habitus de la necessitat? Quin és el paper de les emocions en el tipus ideal de bellesa de la cultura contemporània?"

En la realització de la investigació dels d'habitus distingit s'ha escollit el gimnàs Dir Diagonal, propi de classes dominants. En contraposició, en la investigació referent als d'habitus de la necessitat s'ha escollit un gimnàs de poble municipal, propi de les classes populars.

S'ha emprat una metodologia qualitativa, basada en entrevistes i observació web¹. Els entrevistats han estat tres joves d'habitus distingit del Dir Diagonal i tres joves d'habitus de la necessitat del gimnàs Municipal. Han estat escollits per els seus orígens i posicions socials relacionades amb el tipus de capital econòmic i cultural de cadascun. N'és un exemple, els entrevistats del DIR tots són metges, formats a la UIC i toquen el piano. Han estat escollits perquè el seu habitus és una bona representació, del "tipus ideal" de l'habitus DIR. Són persones que per origen, tenen una bona posició relacionada amb el capital econòmic i cultural.

A continuació s'exposaran els resultats obtinguts a la recerca.

- Els d'habitus de la necessitat, tenen un discurs en què busquen el cos "ideal". Un cos masculí és voluminós, musculat i definit i un cos femení prim però, amb corbes i volum al pit i els glutis. En canvi, els d'habitus distingit, sempre busquen un cos saludable i en el seu pes ideal.
- Les emocions estan presents en la cura activa del cos amb certs matisos entre els individus d'habitus de la necessitat i habitus distingit.
- Els entrevistats d'habitus de la necessitat, tenen una activitat dirigida a la transformació del cos i més potent que els d'habitus distingit.
- Els d'habitus de la necessitat, busquen una transformació en la qual tenen esforç i sacrifici, des de la incomoditat amb el seu cos.

¹ Observació i anàlisi de la presentació en la imatge corporativa dels gimnasos a les webs i xarxes socials.

- Els d'hàbitus distingit, tenen una cura activa des de la salut i mantenir-se en la línia, des de la comoditat amb el seu propi cos i d'ells mateixos.
- Els de classe popular, tenen una concepció col·lectiva del gimnàs, hi ha solidaritat i amistat entre companys. Ara bé, en el cas dels de classe dominant, existeix una concepció del gimnàs totalment individual, només s'enfoquen en realitzar les activitats.
- Les característiques de cada gimnàs, es diferencien i concorden amb les característiques dels d'hàbitus de la necessitat, pròpies de les classes populars en el gimnàs municipal de la Palma de Cervelló i les característiques dels d'hàbitus distingit, pròpies de les classes dominants en el DIR Diagonal.

Finalment, podem concloure que, l'hàbitus i posició social és fonamental en el tipus de concepció i significat que tenen els individus del culte al cos i la cura activa del cos al gimnàs, concordant amb les diferències de tipus de cos ideal, pràctica i activitats al gimnàs, entre els individus dels dos hàbitus.

Altrament, les emocions tenen un paper clau i decisiu en la motivació, transformació i cura del cos activa entre els individus d'hàbitus de la necessitat, propi de classes populars. No obstant això, quan es tracta d'individus d'hàbitus distingit, propi de les classes dominants, que mantenen una cura activa del seu cos per raons de salut i benestar, els discursos sobre les emocions resulten aliens als mateixos individus. Aquests, manifesten la importància de les emocions en la cura activa del cos però, no incideixen directament en aquests, solament tenen consciència de la importància de les emocions en les transformacions alienes a ells/es.

Finalment, valdria comentar que s'ha de prendre consciència dels límits de la recerca, degut al temps i recursos que es disposen. És cert que en altres circumstàncies es podria fer un seguiment exhaustiu de cada individu, tenint en compte també un augment de la mostra, un increment de les entrevistes, considerant més variables com l'edat i tenint en consideració més àmbits geogràfics, entre d'altres. Per tant, aquest estudi és tan sols un primer pas en què valdria la pena aprofundir i descobrir aspectes rellevants d'aquest submón i les seves característiques.